

do
ro
sło
ść

bow@wspolczesny.szczecin.pl

tel. 91 489 23 23

www.wspolczesny.szczecin.pl/doroslosc

Dzień dobry!

Z radością dzielimy się propozycją ćwiczeń związanych ze spektaklem „Malala. Dziewczyna z kulą w głowie”. Jesteśmy głęboko przekonani, że spektakl teatralny (tak jak każdy inny tekst kultury) może stać się pretekstem do podjęcia zabaw teatralnych, interdyscyplinarnych i integracyjnych.

Ćwiczenia, które przekazujemy, mogą stanowić element zajęć dla młodzieży w wieku od 12 lat z zakresu języka polskiego, historii czy lekcji wychowawczych.

Dlaczego proponujemy ćwiczenia? Udział w ćwiczeniach daje doświadczenie, a doświadczenie jest najskuteczniejszym, jeśli idzie o trwałość zapamiętania i skalę przeżycia, komponentem treści intelektualnych.

Każde z ćwiczeń określa zakres treści, do których nawiązuje. Wszystkie ćwiczenia są wstępem do rozmowy i rozważań. Mamy nadzieję, że staną się one wartościowym elementem pracy edukacyjnej w szkole.

Życzymy owocnych działań!

Elżbieta Chowanec, autorka sztuki

Robert Drobniuch, reżyser

Kamila Paradowska, kuratorka projektu „Dorosłość”

do
ro
sło
ść

bow@wspolczesny.szczecin.pl

tel. 91 489 23 23

www.wspolczesny.szczecin.pl/doroslosc

Jak korzystać?

Każde ćwiczenie jest pomysłem, który może towarzyszyć dowolnemu spotkaniu lub lekcji. Są tu ćwiczenia o różnym stopniu natężenia i zaawansowania. Każde ćwiczenie oprócz opisu zawiera szacunkowy czas trwania oraz ikony sugerujące jakie materiały będą nam potrzebne.

Legenda:

- materiały znajdziesz w boksie

- przygotujcie narzędzie do pisania

- przygotujcie kartki

- ćwiczenie w plenerze

- materiał do obejrzenia on-line

- do posłuchania on-line (lub MP3)

Ćwiczenia opracowały: Elżbieta Chowaniec i Kamila Paradowska

Koncepcja, redakcja i projekt graficzny: Kamila Paradowska

Współpraca: Jagoda Prześluga, Anna Rogozińska-Nowak

Logo projektu *Dorosłość*: Piotr Depta-Kleśta

ĆWICZENIE dotyczące TOLERANCJI

15 min.

Zagadnienia:

schematy myślenia, ocenianie innych, opór w rozumieniu rzeczy nowych, błędne rozumienie innej kultury

Uczeń usłyszy słowa: Dżani, Khustal, Abu. Jego zadaniem jest napisanie pierwszego skojarzenia z usłyszonym wyrazem. Kolejno uczeń zapisuje na kartce, co oznacza Dżani, co oznacza Khustal, co oznacza Abu. Zapisane na kartce skojarzenia czytamy na głos, przed całą grupą – tak, by wszyscy słyszeli niekiedy absurdalne, dalekie od prawdy, kolejne skojarzenia. Po przeczytaniu wszystkich, nauczyciel podaje właściwe znaczenie słów: (Dżani - kochana, Khustal - imię chłopca, Abu - tatuś).

Wnioski:

Pierwsza myśl na temat słowa, tak samo, jak pierwsza ocena, bywa absurdalna lub bardzo daleka od prawdy. A zatem czy warto wydawać sądy na temat ludzi, religii i zwyczajów, których nie rozumiemy? Warto zachować ostrożność w wydawaniu sądów.

ĆWICZENIE dotyczące SIŁY TŁUMU (na przykładzie gestu)

15 min.

Zagadnienia:

znaczenie używanych gestów, napięcie związane z gestami, siła grupy, presja grupy, napięcie: jeden wobec reszty

Ochotnik wychodzi z sali. Grupa wybiera gest, np. Gest strzału – nauczyciel musi go pokazać grupie. Za pomocą braw (ciepło) i buczenia (zimno) grupa będzie prowadzić ochotnika, stojącego na środku sali, do przedstawienia/powtórzenia tego gestu. Ochotnik ma za zadanie odgadnąć, jaki gest został wymyślony, gdy nie było go w sali.

Wnioski:

Jeden wobec grupy ma zawsze trudne zadanie – czy zostanie zrozumiany, jak zostanie odebrany, czy podąży za oczekiwaniami tłumu? Grupa potrafi wywoływać bardzo duże napięcia i emocje – uświadomienie ich sobie daje możliwość większej życzliwości, otwartości i „gestu” wobec pojedynczego człowieka – może innego, obcego, albo po prostu różnego w poglądach. Dodatkowo jeden gest rodzi bardzo konkretny, szybki przekaz.

ĆWICZENIE dotyczące SIŁY TŁUMU (wykorzystanie w pozytywny sposób siły grupy)

15 min.

Zagadnienia:

grupa jako narzędzie do budowania dobrych relacji i odbudowywania poczucia wartości u jednostek

Wybieramy kilku ochotników. Pomocniczym pytaniem może być - kto nie jest pewny siebie? Kto się dzisiaj gorzej czuje? Kto myśli dzisiaj o sobie źle? Ci, którzy odpowiedzą twierdząco albo się zgłoszą, stają na środku. Reszta grupy ma za zadanie - każdy pojedynczo - powiedzieć na głos jedno zdanie na temat tego, w czym wybrany ochotnik jest doskonały, dobry lub wyjątkowy.

Wnioski:

W sekundę jesteśmy w stanie zmienić emocje z negatywnych na pozytywne, przywrócić innym ludziom wiarę w siebie. Jako grupa mamy dodatkową moc - warto z niej skorzystać w chwilach trudnych i niemiłych. Warto sobie przypomnieć jakie dobro w nas tkwi, zwłaszcza słowami i oczami innych.

ĆWICZENIE dotyczące EMOCJI

5 min. + 10 min.

Zagadnienia:

siła grupy, nazywanie emocji, przepływanie emocji, zrozumienie, budowanie wspólnoty, ewaluacja działań

Na początku zajęć wyznacz miejsce (tablicę, drzwi, kawałek ściany), na której będziemy mogli zobaczyć emocje grupy. Każdy uczeń ma do wyboru karteczkę innego koloru określającą poziom energetyczny i emocjonalny (niebieski: zniechęcenie, pomarańczowy: radość, zielony: nadzieja, żółty: jestem myślami gdzie indziej, różowy: olśnienie). Po skończonych zajęciach poproś uczniów, żeby jeszcze raz wybrali kolory karteczek. Przyjrzyjcie się obu mozaikom z kartek. Co się zmieniło? Jak zajęcia wpłynęły na emocje i energię?

Wnioski:

Grupa działa różnie, bo różny jest punkt wyjścia i stany emocjonalne. Warto stawać i nazywać emocje - pytać co jakiś czas samego siebie - jak się czujesz, co wpływa na mnie źle, co dobrze. Wspólnie jesteśmy mozaiką uczuć, ale możemy je zmieniać.

ĆWICZENIE dotyczące BIOGRAFII

20 min.

Zagadnienia:

trudne wybory i decyzje, wyjątkowa historia dzieciństwa, odwaga, biografia, inspirująca opowieść

Wybierz 6 grup. Każda z grup otrzymuje infografikę z biografią Malali i jest odpowiedzialna za inny punkt na osi czasu w biografii. Zadaniem grup jest pokazanie (bez słów) emocji i działań, które towarzyszą danemu wydarzeniu. Możliwe jest wydawanie dźwięków (klaskanie, strzały, zachwyty, płacz dziecka). Przed przystąpieniem do ćwiczenia nauczyciel czyta wszystkie punkty, potem każda z grup przystępuje do pracy. Grupy kolejno inscenizują fragmenty biografii.

Wnioski:

Biografia Malali Yousafzai ma charakter dramatyczny - pełna jest wydarzeń trudnych, skrajnych, ale i szczęśliwych. Co może napędzać tę postać do działania? Co daje jej siłę? Jak wsparcie innych osób i uznanie wpływa na naszą pewność siebie?

ĆWICZENIE dotyczące DEFINIOWANIA ŚWIATA

30 min.

Zagadnienia:

świat wokół nas, opis rzeczywistości, kreacja świata, zrozumienie rzeczywistości wokół nas, media

Rozdaj uczniom małe woreczki - po jednym dla każdego, i wybierzcie się na wycieczkę, np. wokół szkoły. Poproś uczniów, aby każdy włożył do woreczka jeden przedmiot, który znalazł w czasie wędrowki. Nie ograniczaj ich. Mogą to być niedopałki papierosów czy śmieci. Po przyjsciu do klasy opiszcie, co znaleźliście - dlaczego ktoś wybrał to, a nie coś innego? Co te przedmioty mówią o naszym świecie? Jak duży jest udział przyrody w definiowaniu naszej rzeczywistości? Co zdziwiło uczniów, kiedy w ten sposób zaczęli dotykać i doświadczać swojego otoczenia?

Wnioski:

Opis świata wokół nas jest zawsze wybiórczy i niepełny. Dużo zależy od medium, jakie wybierzemy do tego, żeby zobaczyć, dotknąć rzeczywistości wokół nas.

ĆWICZENIE dotyczące SŁÓW

30 min.

Zagadnienia:

siła słowa, przemówienie, wezwanie do działania, dzielenie się pozytywnymi ideami

Obejrzyjcie fragment przemówienia Malali dostępny na YouTube: *The Nobel Peace Prize Ceremony 2014*. (od momentu: 1:13.08 tak długo jak chcecie). Poproś potem kogoś z uczniów o głośne przeczytanie fragmentu przemówienia Malali w wersji polskiej. Porozmawiajcie: Jakie przesłanie niesie Malala? Jakie cechy nosi tekst? Do czego przekonuje laureatka? Na jaki temat żartuje Malala? Spróbujcie wspólnie zmienić ten fragment tak, aby przemówienie mogło być wygłoszone przez kogoś z Was - osobę z Polski. Co można by było skorygować? Czy więcej jest do zmiany czy zostawienia? Jakie idee łączą nas z Malalą? W zależności od umiejętności i wieku uczniów można zadać zadanie domowe: napisz własne przemówienie po otrzymaniu Pokojowej Nagrody Nobla.

Wnioski:

Słowa mają wielką moc i mogą wpływać na innych ludzi, słowa mogą i powinny inspirować. Mówiąc i przemawiając można czynić dobro.

ĆWICZENIE dotyczące SŁUCHANIA

20 min. + 10 min.

Zagadnienia:

inność, inna kultura, bycie kobietą, płeć a religia, wojny, akceptacja, zrozumienie inności, media społecznościowe

Znajdź w internecie wywiad (w formie podcastu) z Aleksandrą Chrobak pt. *Malala jest głosem kobiet. Bardzo donośnym*

(https://www.spreaker.com/user/kamila_paradowska/wywiad-z-aleksandra-chrobak).

Możesz go wyemitować on-line, bądź pobrać w formacie MP3. Porozmawiajcie o tym, co o kobietach Islamu i Malali mówi Aleksandra Chrobak, specjalistka od krajów Bliskiego Wschodu. Co najbardziej zdziwiło Was w jej wypowiedzi? Jaki jest Wasz stosunek do kobiet w waszym kraju? Co myślicie o Islamie i religiach wschodu?

Wnioski:

Pobieżnie znane kultury mogą zaskakiwać, świat ewoluuje pod względem reguł obyczajowych i kulturowych. Coraz silniejszą rolę pełnią kobiety będące również ambasadorkami pokoju.

ĆWICZENIE dotyczące DOBRYCH PRAKTYK

Chciałabym, aby projekt "Dorosłość" był platformą wymiany i transferem dobrych praktyk, dlatego dwie ostatnie tabele zostawiłam dla Ciebie. Jestem przekonana, że każdy nauczyciel ma w swoim warsztacie zestaw ćwiczeń, które z pewnością mogłyby dopełnić ten pakiet. Pomyśl, co byłoby ciekawe w kontekście przedstawienia "Malala" do uzupełnienia i podzielenia się z innymi nauczycielami.

Poszczególne ćwiczenia zgłoszone przez nauczycieli będziemy dołączać do pakietów udostępnianych on-line i drukowanych podpisując imieniem i nazwiskiem nauczyciela lub animatora oraz nazwą szkoły (o ile nauczyciel będzie chciał to ujawnić).

Na propozycje ćwiczeń czekam pod adresem kontakt@dobratresc.com, można je też przynosić do Biura Obsługi Widzów Teatru.

Kamila Paradowska, kuratorka projektu

ĆWICZENIE dotyczące....

czas, materiały

Zagadnienia:

Przebieg:

Wnioski:

Malala Yousafzai

NAJMLÓDSZA LAUREATKA
POKOJOWEJ NAGRODY NOBLA

*Talibowie myśleli,
że ich pociski mnie
uciszą. Pomylili
się... z tej ciszy
zrodziło się tysiące
nowych głosów.*

*Nasze książki
i nasze pióra są
najpotężniejszą
bronią.*

fullforce.malala.org

Malala Yousafzai FanPage

malalafund

1997

Malala Yousafzai rodzi się w Pakistanie w Dolinie Swat.

2008

Malala wygłasza pierwsze przemówienie w lokalnym klubie prasowym. Przemówienie zatytułowane jest: "Jakim prawem Talibowie pozbawiają mnie mojego podstawowego prawa do edukacji?"

2009

Malala zaczyna prowadzić bloga, w którym mówi o braku dostępu do edukacji przez dziewczynki w jej kraju. Blog jest częścią działań brytyjskich mediów (BBC), które poszukiwały osoby, która opíše sytuację w Pakistanie. Pracy tej podjęła się 12-letnia dziewczynka. Blog dyktuje przez telefon.

Działania Talibów stają się coraz bardziej agresywne i krwawe. Malala nie przestaje blogować. Ukrywa się pod pseudonimem Gul Makai, ale zaczyna powoli pojawiać się też w innych mediach, przemawia publicznie i staje się rozpoznawalna.

2011

Malala otrzymuje Krajową Nagrodę Pokoju Młodzieży w Pakistanie, ma nadzieję rozpocząć działalność na rzecz promowania edukacji.

2012

Atak na życie Malali trafia na pierwsze strony gazet na całym świecie.

Rodzi się międzynarodowy ruch pod hasłem "Jestem z Malalą" zwracający uwagę na brak dostępu kobiet do edukacji, nie tylko w Pakistanie.

2014

Malala otrzymuje Pokojową Nagrodę Nobla.

Przemówienie po otrzymaniu Pokojowej Nagrody Nobla (fragment)

Malala Yousafzai, Pakistan

tłumaczenie na język polski: Anna Nowaczek

Oslo, 10 grudnia 2014

Bismillah hir rahman ir rahim. W imię Boga Miłosiernego, Litościwego.
Wasze Królewskie Mości, Wasze Wysokości, Szanowni Członkowie Norweskiego
Komitetu Noblowskiego.

Drogie siostry i bracia, dzisiejszy dzień jest dla mnie dniem wielkiego szczęścia. Jestem
zaszczycona, że Komitet Noblowski wyróżnił mnie tą szczególną nagrodą.

Dziękuję wszystkim za nieustającą miłość i wsparcie. Dziękuję za listy i kartki, które
wciąż otrzymuję z całego świata. Wasze słowa są dla mnie źródłem siły i inspiracji.
Chciałabym podziękować moim rodzicom za ich bezwarunkową miłość. Dziękuję
mojemu ojcu za to, że nigdy nie podcinał mi skrzydeł. Dziękuję mojej matce za naukę
bycia cierpliwą i tego, że zawsze należy mówić prawdę – wierzymy, że to jest
prawdziwym przesłaniem Islamu. Chciałabym również podziękować wszystkim moim
wspaniałym nauczycielom, którzy nauczyli mnie wiary w siebie i odwagi.

Jestem dumna, a nawet bardzo dumna, że jestem pierwszą Pasztunką, pierwszą
Pakistanką i najmłodszą laureatką tej nagrody w historii. Ponadto jestem przekonana, że
jestem pierwszą laureatką Pokojowej Nagrody Nobla, która wciąż kłóci się z młodszymi
braćmi. Pragnę, żeby na całym świecie panował pokój, ale ja i moi bracia jeszcze nad
tym pracujemy.

Czuję się zaszczycona, że otrzymuję tę nagrodę wraz z Kailashem Satyarthi, który od
dawna, dwa razy dłużej niż ja żyję, walczy o prawa dzieci. Jestem dumna z faktu, że
możemy pracować razem, możemy pracować razem i pokazać światu, że Hindusi i
Pakistanka mogą wspólnie skutecznie działać na rzecz walki o prawa dzieci.

Drodzy bracia i siostry, nazwano mnie na cześć Malali z Maiwandu, pasztuńskiej
Joanny d'Arc. Słowo „Malala” oznacza „pogrążony w żałobie, smutny”, więc żeby
tchnąć w to imię trochę radości mój dziadek zawsze nazywał mnie „Malala –
najszcześniejsza dziewczynka na świecie”, i dziś jestem bardzo szczęśliwa, że razem,
wspólnie walczymy w bardzo ważnej sprawie.

Ta nagroda nie została przyznana tylko mnie. Jest również dla tych zapomnianych
dzieci, które chcą się uczyć. Jest dla przestraszonych dzieci, które pragną pokoju. Dla
dzieci, które głosu są pozbawione, a które chcą zmiany.

Jestem tu, żeby walczyć o ich prawa, by świat usłyszał ich głos. Nie czas teraz ich
żałować. To czas na podjęcie zdecydowanych kroków, aby żadne dziecko nie było już
nigdy pozbawione prawa do nauki.